

ELRETUR

STATUS PÅ DET KOMMENDE PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE

MORTEN HARBOE-JEPSEN, DIREKTØR ELRETUR

Medlemsmøde 26. april 2022

TEMAER

ELRETUR

1. Producentansvaret - Opdatering
2. Myndighedernes overvejelser
3. Hvad ved vi?
4. Hvad betyder det for min virksomhed?
5. Tidsplan

OPDATERING PÅ PRODUCENTANSVARET

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE - OPDATERING

Producentansvaret for emballage, som træder i kraft 1. januar 2025 vil flytte regningen for håndteringen af emballageaffald fra borgernes affaldsgebyr over til virksomhederne.

Den samlede regning i 2025 ventes at beløbe sig til 2.135 milliarder DKK i nettohåndteringsomkostninger (indsamling, sortering, salg af materialer, forbrænding).

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE - OPDATERING

Reglerne kommer til at omfatte alle former for emballage. Desuden bliver alle i emballageforsyningskæden involveret:

- Fremstillingsvirksomheder
- Påfyldere/grossister
- Detail og distribution

I alt: 41.000 virksomheder fordelt på 736 branchekoder på nuværende tidspunkt ifølge miljøministerens udmelding – muligvis vil dette tal vokse.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE - OPDATERING

Hvorvidt en virksomhed bliver omfattet af producentansvar i udvalgte scenarier, kan der ikke siges noget om endnu. Det vil afhænge af, om der indføres en tærskel (bagatelgrænse), som vi kender fra andre EU-lande samt Norge.

Bagatelgrænser i andre lande:

Belgien lav bagatelgrænse: Kun virksomheder der bringer mere end 300 kg emballage på markedet om året er omfattet.

Holland høj bagatelgrænse: Kun virksomheder der bringer mere end 50.000 kg emballage på markedet om året er omfattet.

Norge: Virksomheder der sætter min. 1000 kg. emballage pr. fraktion (pap, papir, EPS emballage og plastik er omfattet).

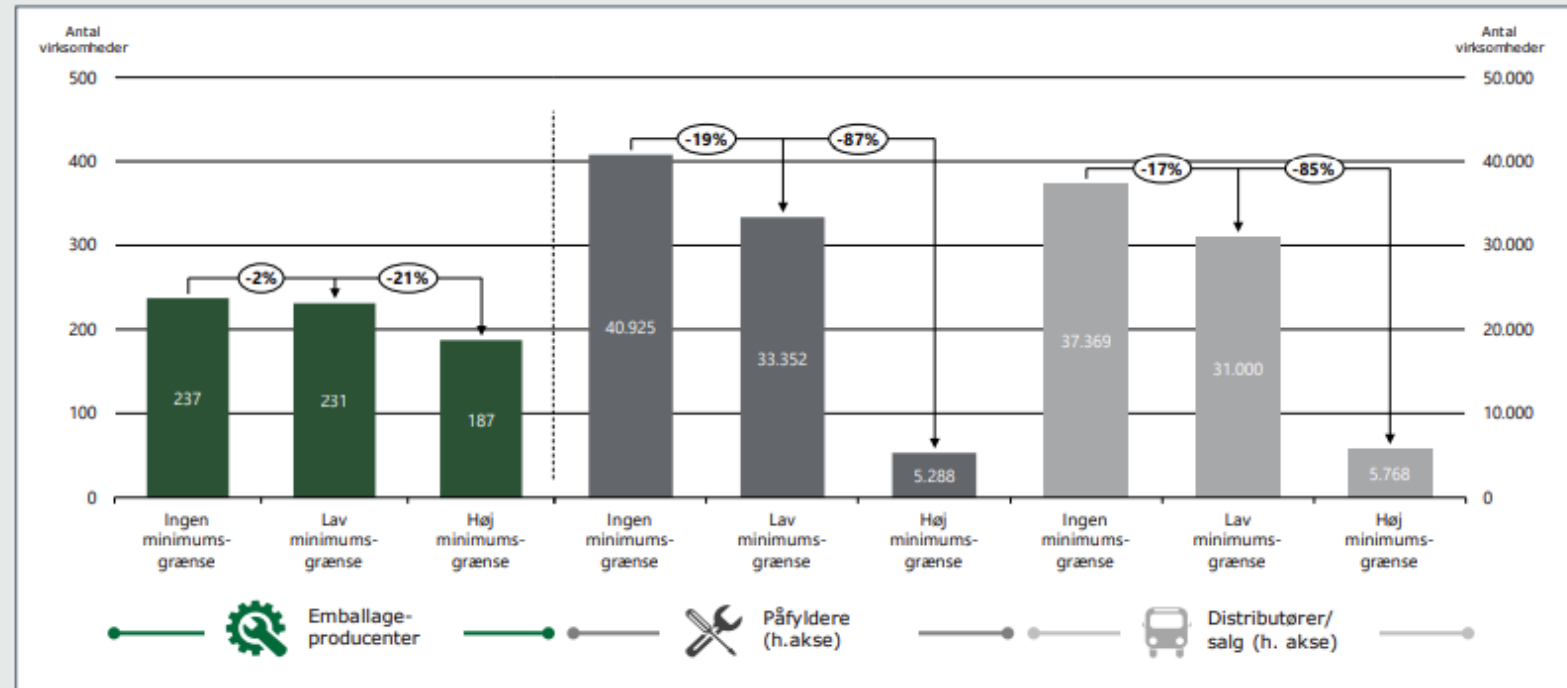
Ingen bagatelgrænse i Sverige og Tyskland.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE -OPDATERING

Miljøstyrelsen har udgivet en rapport i 2021 – "Kortlægning af emballagemængder og økonomi i det nuværende affaldssystem", som estimerer, hvor mange virksomheder, der vil blive omfattet af producentansvarsordningen ved forskellige bagatelgrænser. I følge rapporten vil antallet af forpligtede virksomheder ved forskellige bagatelgrænser kun blive reduceret lidt ved en lav bagatelgrænse, men reduceret drastisk ved en høj bagatelgrænse.

FIGUR 4. Virksomheder omfattet af producentansvar i udvalgte scenarier

HVILKE OVERORDNEDE OVERVEJELSER HAR MYNDIGHEDERNE?

MYNDIGHEDERNES OVERVEJELSER MARTS 2022

- Med miljøbeskyttelsesloven er det fastlagt, at producentansvaret for emballage skal placeres hos den aktør i værdikæden, der har størst indflydelse på emballagens udformning.
- Dette for at sikre, at incitamenterne til at reducere materialeforbrug og til at designe emballager, som kan genbruges eller genanvendes rammer det rette sted.

MYNDIGHEDERNES OVERVEJELSER MARTS 2022

- Det forventes i praksis at medføre, at den producentansvarlige virksomhed (producenten) vil være den produktproducent, **der fremstiller og emballerer et produkt (altså 'påfylder' af en emballage) eller en importør af et emballeret produkt i tilfælde af, at det emballerede produkt ikke produceres i Danmark.**
- Det skal således være den virksomhed i værdikæden, der tilgængeliggør det emballerede produkt på det danske marked første gang, dvs. sætter det til salg overfor en slutbruger, der har producentansvaret.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

Hvilke emballagetyper taler vi om: **Al emballage; husholdning, industri, kontor, service m.m.**

- **Salgsemballage eller primæremballage:** Emballage udformet, så den på salgsstedet udgør en salgsenhed for den endelige bruger eller forbruger.
- **Multipak eller sekundær emballage:** Emballage udformet, så den på salgsstedet udgør en samling af et vist antal salgsenheder, uanset om den sælges som sådan til slutbruger eller forbruger, eller om den kun bruges til at fylde hylderne på salgsstedet.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

- **Transportemballage eller tertiær emballage:**
Emballage udformet på en sådan måde, at håndtering og transport af et antal salgsenheder eller multipak-emballager gøres lettere, så skader forårsaget af fysisk håndtering eller transport kan undgås. Transportemballage omfatter ikke vej-, jernbane-, skibs- og luftfragtcontainere

Det er den mindste salgsenhed, der er bestemmende for emballagekategorien.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

Hvad betyder producentansvar for den kommunale indsamling og en kollektiv ordning:

- Kommuner indsamler og den/de kollektive ordninger overtager det praktiske ansvar for affaldsbehandlingen af plastik, pap, metal og glas m.m. umiddelbart direkte efter den kommunale indsamling.
- Den/de kollektive ordninger skal godtgøre kommunerne min. 80 % af udgifterne relateret til indsamling samt sortering i fraktioner. Indsamlingsomkostningerne i 2025 forventes at udgøre 73 % af de samlede omkostninger for producentansvaret. De høje indsamlingsomkostninger skyldes i høj grad, at emballagefraktionerne, med undtagelse af træ, skal indsamles husstandsnet, hvilket medfører høje indsamlingsomkostninger.
- Husstandsnet indsamling er en konsekvens af den politiske aftale **Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi af 16. juni 2020.**

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

Hvad betyder producentansvar for den kommunale indsamling og en kollektiv ordning:

- Der lægges op til, at en KO skal kunne håndtere alle emballagefraktioner – no cherry-picking for at undgå, at en KO kun håndterer de mest værdifulde emballager.
- Producenterne og importørerne (fx gennem en Kollektiv Ordning (KO)) sikrer behandlingen af affaldet og har både det finansielle og operationelle ansvar for at nå genanvendelsesmålene fastlagt på EU niveau.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

ELRETUR

Genanvendelsesmål: I henhold til Direktiv (EU) 2018/852 som er den seneste ændring af direktiv 94/62/EF.

Senest den 31. december 2025 skal mindst 65 vægtprocent af al emballage genanvendes.

Genanvendelsesmålene for materialerne er:

25 % af træ, 70 % af jernholdige metaller, 50 % af aluminium, 70 % af glas, 75 % af papir og pap, 50 % af plast

Senest den 31. december 2030 skal mindst 70 vægtprocent af al emballage genanvendes. Det omfatter:

30 % af træ, 80 % af jernholdige metaller, 60 % af aluminium, 75 % af glas, 85 % af papir og pap, 55 % af plast

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

Nøgletal fra seneste rapport udarbejdet for Miljøstyrelsen af COWI (2021):

En ny COWI rapport viser, at nettohåndteringsomkostningerne for emballageaffaldet i 2025 (inkl. adm.) forventes at beløbe sig til 2,35 mia. kr., svarende til 2.023 kr./ton emballage.

(nettohåndteringsomkostninger = indsamling, transport, sortering og behandling (salg af materialer til genanvendelse eller forbrænding))

Ud af de beregnede 2,35 mia. kr. udgøres 1,5 mia. kr. af husholdningerne. De resterende 0,85 mia. kr. udgøres af emballage indsamlet fra erhverv.

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

Nettohåndteringsomkostninger for emballageaffald i 2025 opdelt i fraktioner mio. kr. pr ton.

Emballage-fraktioner	Nettohåndteringsomkostning (mio.kr.)	Estimeret emballageforsyning (ton)	Nettohåndteringsomkostning (kr./ton)
Papir	6	15.885	357
Pap	629	477.348	1.317
Glas	254	145.158	1.748
Metal	87	38.318	2.259
Træ	110	180.742	610
Plast	1.118	256.295	4.364
Mad- og drikkekartoner	144	46.508	3.104
I alt	2.348	1.160.254	2.023

PRODUCENTANSVAR PÅ EMBALLAGE – HVAD VED VI

ELRETUR

Nøgletal fra seneste rapport udarbejdet for Miljøstyrelsen af COWI (2021):

Tallene i rapporten bygger på en række antagelser og forudsætninger.

Særligt forventningerne til afsætningspriserne og forbrændingspriserne i 2025 er uvisse. Derudover er kommunernes administrationsomkostninger kun i lav grad kendt på landsplan.

Nettohåndteringsomkostningerne er opgjort til 2,35 mia. kr. samlet for husholdningerne og erhvervet. Hvis afsætningspriserne er 25 % bedre i 2025 end antaget i analysen, vil nettohåndteringsomkostninger reduceres med 8 % til samlet 2,16 mia. kr. Hvis afsætningspriserne derimod forværres med 25 %, vil nettohåndteringsomkostninger stige med tilsvarende 8 % til 2,53 mia. kr.

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED?

Når producentansvaret for emballage træder i kraft januar 2025, får en virksomhed forpligtelser, der minder om dem, vi kender fra WEEE-direktivet.

Registeringspligt i producentregister

Registrering som producent i det producentregister, som får tildelt opgaven. Endnu ikke fastlagt.

Indberetningspligt

Indberetning af emballagemængde sat på markedet. Det er, som tilfældet er med WEEE, det første omsætningsled der er omfattet af producentansvar. Netsalg også omfattet, men erfaringer fra udlandet viser, at mængderne ikke er betydelige, men derimod svære at kontrollere.

Oplysningspligt

Oplyse kunder om, hvordan de bortskaffer emballagen.

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED?

ELRETUR

Hvad kan vi lære fra EU og de andre nordiske lande

Da der hidtil ikke har været emballagerapporteringskrav for danske virksomheder, som vi kender det fra EU og de andre nordiske lande, f.eks. Norge, Sverige og Finland, vil det for virksomheder med europæisk eller nordisk base, være en god ide at forberede sig som virksomhed og se, hvilke procedurer og krav, der findes her.

Udover selve rapporteringsdelen vil der fremadrettet også komme krav om miljøgraderede finansielle bidrag, som producenterne skal honorere og de kollektive ordninger håndhæve. Dette skyldes bl.a., at kravet om eco-design er skærpet med den seneste revision af emballagedirektivet.

Således skal en producent kunne redegøre for, om en emballage er genanvendelig eller ikke-genanvendelig. Tanken er, at en producent gennem graderede bidrag, gives et incitament til at anvende de emballagematerialer, der lettest lader sig genanvende.

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED?

ELRETUR

Hvad kan vi lære fra EU og de andre nordiske lande?

De finansielle bidrag vil blive fastlagt i lovgivningen for at undgå konkurrence på denne del af producentansvaret, hvis der bliver mere end en kollektiv ordning, hvilket udenlandske erfaringer peger på som den bedste løsning både for producenterne og producentansvaret.

Langt de fleste eksisterende producentansvarsordninger skal revideres, således at de opfylder kravene til incitamenter til miljøgraduering. Der pågår et arbejde med at danne en fælles ramme for de europæiske landes 'modulated fees' i producentansvar for emballage.

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED?

ELRETUR

Sverige:

I det svenske system til håndtering af emballage Förpackningsinsamlingen stiftet i 1994 opererer man f.eks. med forskellige satser for plastik.

Krav til plastik: 2 niveauer til afspejling af de faktiske omkostninger forbundet med at håndtere plastemballage af forskellig kvalitet:

- Gebyret for en niveau 2-plastemballage er 19,2 procent lavere end en niveau 1-emballage. En plastemballage bliver pålagt det lavere niveau 2-gebyr, hvis den lever op nærmere retningslinjer i Plastförpackninger.

Kravene til emballage for at blive klassificeret som niveau 2-plast er bl.a., som følger:

- Emballagen skal bestå af en af anbefalede plasttyper: PE (polyethylen, både LDPE og HDPE), PP (polypropylen) og den må ikke være sort eller have tryk på mere en 60 % af emballagen.
- Alle emballager, der ikke lever op til ovenstående krav, bliver klassificeret som niveau 1-plastemballage og pålægges et højere gebyr.

HVAD BETYDER DET FOR MIN VIRKSOMHED?

ELRETUR

Norge:

Norge har haft producentansvar for emballage siden 1995, og her benytter man sig af det norske system med toldtariffer baseret på varekoder til beregning af emballagevægt kombineret med kontrolvejninger, som Norsirk (det norske Elretur) foretager hos virksomhederne.

De norske toldtariffer danner også basis for producenters indberetning af WEEE.

Den norske lovgivning indeholder krav om, at emballageproducenten/-importøren skal arbejde for affaldsforebyggelse og årligt afrapportere denne indsats.

Producenten skal sørge for tilstrækkelig information over for forbrugere og erhvervslivets aktører om håndtering af emballageaffald herunder en årlig, landsdækkende informationskampagne.

SPØRGSMÅL?

ELRETUR

Kontakt:

- Morten Harboe-Jepsen
- Bodil Anette Stenholt

mhj@elretur.dk
bas@elretur.dk

ELRETUR

